

1. SEKCIÓ

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNY (SNI)

szekcióvezető: Dr. Pető Ildikó
DEGYGYK, Gyógypedagógiai Intézet
Helyszín: Főépület, Földszinti előadó

Idő	Előadó	Az előadás címe
14 ⁰⁰ - 14 ¹⁵	Csákány Edina	Halálfogalom kialakulásának mérése ép és speciális nevelési igényű gyerekeknél
14 ¹⁵ - 14 ³⁰	Dr. János Réka Dr. Farcas Susana Dr. Szabó Kinga	Hogyan befolyásolja az iskolai oktatás hiánya a kognitív profitot és változtatóhatóságot?
14 ³⁰ - 14 ⁴⁵	Dr. Karla Barth	Az inklúzív oktatás Romániában
14 ⁴⁵ - 15 ⁰⁰	Dr. Muntean Loredana	A hallási fogyatékos személyek zenei nevelése
15 ⁰⁰ - 15 ¹⁵	Szöginé Verba Andrea	A várva várt gyermek: Szülők érzelmi reakciói a fogyatékos tényére
15 ¹⁵ - 15 ³⁰	Takács Ilona	Inkompetencia, avagy a császár valóban meztelen? Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek oktatásának problémái egy diagnosztikus mérés tükrében
15 ³⁰ - 15 ⁴⁵	Dr. Pető Ildikó	Kisebbségek kisebbsége: a beduinok oktatása Izraelben

HALÁLFOGALOM KIALAKULÁSÁNAK MÉRÉSE ÉP ÉS SPECIÁLIS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEKNÉL

CSÁKÁNY Edina

Babes - Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár (Románia)
csedina96@gmail.com

Napjainkban a halál fogalmát tabuként kezeljük, gyakran eltitkoljuk gyermekeink elől egy közeli személy elvesztését. Nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is elidegenedtek a halál koncepciójától, így a gyerekeknek gyakran lehetőségük sem nyílik arra, hogy egy felnőtt ember szükség esetén ismertesse velük a halál fogalmát, annak megértését és kezelési módját.

Kutatásunkban kolozsvári, marosvásárhelyi és sepsiszentgyörgyi 7 és 12 év közötti ép és speciális nevelési igényű (SNI) gyerekek vettek részt. A felmérést a CLDQ – Élet és halálfogalom kérdőívvel, a CDAS- Halálszorongás kérdőívvel, a SECQ – Szocio-emocionális kompetencia kérdőívvel, valamint Piaget mennyiség megmaradást vizsgáló műveleti próbával végeztük.

Feltételeztük, hogy szignifikáns együttjárások mutathatók ki a vizsgált gyerekek halálfogalmi szintje, mennyiség megmaradás megléte, a gyerekek szocio-emocionális képességeinek szintje és halálszorongás szintje között. Feltételezésünk szerint szignifikáns különbség mutatható ki az értelmi akadályozott és az ép gyerekek halálfogalma, halálszorongása és szocio-emocionális képességei között.

HOGYAN BEFOLYÁSOLJA AZ ISKOLAI OKTATÁS HIÁNYA A KOGNITÍV PROFITOT ÉS VÁLTOZTATHATÓSÁGOT?

JÁNOS Réka* (PhD)

FARCAS Susana (PhD)

SZABÓ Kinga (PhD)

Babes-Bolyai Tudományegyetem, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Kolozsvár (Románia)
e-mail*: reka.janos@ubbcluj.ro

Az iskolai sikerességet előrejelző tesztek nagy többsége azokra az intelligencia elméletekre támaszkodik, melyek ennek a genetikai meghatározottságát és változtathatatlanságát bizonygatják. Az alternatív mérések, a kognitív rendszer átstrukturálhatóságát hangsúlyozó elméletekre alapoznak, és az intellektuális működés egy sokkal dinamikusabb mérését alkalmazzák, három szakaszban. A preteszt lehetőséget nyújt az aktuális intellektuális működés feltérképezésére, a tanítási, meditációs szakaszban azon ismeretek közvetítése történik meg, melyek szükségesek a megoldáshoz, a posztteszt pedig lehetőséget biztosít a kognitív profit megállapítására. A dinamikus felmérés olyan aktív tanulási folyamatokat foglal magába, melyek a gyermek észlelési, tanulási, gondolkodási és probléma megoldási folyamatainak összességét ragadja meg. Maga a folyamat az egyén kognitív működésének módosítását illetve a tanulási és probléma megoldási mintákban megfigyelt változások megfigyelését teszi lehetővé a felmérési kontextus keretein belül

Kutatásunkban két csoportot hasonlítottunk össze, dinamikus mérési paradigmát alkalmazva. A viszonyítási csoportot normál iskolába járó gyerekek, míg a kísérleti csoportot beiskolázatlan gyerekek alkották. Kolozsvár mellett létezik egy Patarét nevű hely, ahol főként roma nemzetiségű emberek élnek és a szemétdomb kincsei után kutatva próbálnak túlélni. Sok gyerek él itt, akik nem

járnak iskolába. Azért tartottuk érdekesnek ezen gyerekek felmérését, mivel kognitív működésüket semmilyen formális oktatási rendszer nem befolyásolta. Eredményeink értelmében, a mediálás által aktivált legközelebbi fejlődési zóna szignifikáns változást eredményezett a pataréti gyermekek esetében is az analógiás gondolkodás terén, amint ezt a pre- és posztteszten elért öszpontszámok összehasonlítása mutatja. ($t=-9,1$; $p<0,01$). Nem sikerült igazolnunk azonban azt, hogy a kognitív profit – a transzferhányados egyforma lenne a két csoportban, azaz a már beiskolázott gyerekek jobban profitáltak a segítségből, mint a nem iskolázott gyerekek. Következtetéseink értelmében a dinamikus eljárás alkalmas a gyermekek legközelebbi fejlődési zónájának aktiválására. Bár a pataréti gyermekek szignifikánsan jobban teljesítettek a beavatkozást követően önmagukhoz képest, mégsem tudtak annyit profitálni ebből, mint a beiskolázott gyermekek.

A VÁRVA VÁRT GYERMEK: SZÜLŐK ÉRZELMI REAKCIÓI A FOGYATÉKOSSÁG TÉNYÉRE

SZÖGINÉ VERBA Andrea

Szegedi Szakképzési Centrum József Attila Általános Iskolája és Szakiskolája

e-mail: andrea.verba@rental-solution.com

Gyermekvárás, áldott állapot... A legcsodálatosabb érzés, amit egy nő átélhet, hogy édesanyává válik. Minden férfiben és nőben, akik igazán vágnak arra, hogy saját gyermekük legyen, hogy szülők lehessenek, megfogalmazódnak tervek és elvárások a gyermek jövőjét illetően. Amikor egy család gyermeket vár, a szülőket és hozzátartozókat boldogság tölti el, mindenki álmokat sző a kis jövevényről. A lehető legjobb tulajdonságokkal ruházzák fel álmaikban, a legjobb iskolákba „küldik”, és sikeres, boldog életet képzelnek el számára. De mi történik akkor, ha a várva várt gyermek mégsem olyan lesz, mint aki álmaikban megszületett? Ha minden előjel nélkül vagy akár előre sejtetően testi, értelmi vagy halmozott fogyatékossgal jön világra? Előadásomban arról kívánok beszélni, miként reagálnak a szülők, családok, illetve a tágabb környezetüket alkotó hozzátartozók, barátok és ismerősök arra a tényre, ha egy családba fogyatékos gyermek születik. Betekintést szeretnék nyújtani arról, hogyan élnek meg ezen családok a társadalom fogyatékossgára adott pozitív vagy negatív reakcióit, melyekkel nap mint nap szembesülnek életük során, illetve hogyan ítélik meg a magyarországi szociális ellátó rendszer működését, milyen segítséget kapnak mindennapi küzdelmeikhez, hogyan látják gyermekük és saját maguk jövőjét. Ezek a szülők ugyanazon gyászfolyamaton mennek keresztül, mint azok, akiket a halál választ el szeretetüktől. A hónapokig várt álombéli kis herceg vagy hercegnő helyett egy fogyatékos gyermek világra jövevele talán még nagyobb veszteség, hiszen ez a gyermek él, a szülő „nem érezhet” gyászt, erről a kis ártatlan jövevényről gondoskodni kell, szeretni „kell” őt, hiszen az ő húsa, az ő vére. Nincs idő és lehetőség igazán megélni a fájdalmat, a gyászt, búcsút venni, eltemetni. A téma feldolgozásánál magyarországi és külföldi szakirodalmi kutatásaimra támaszkodtam, valamint érintett szülőkkel mélyinterjúkat készítettem, melyek során az édesanyák rendkívül őszintén és nyíltan beszéltek örömeikről, bánatukról, küzdelmeikről.

INKOMPETENCIA, AVAGY A CSÁSZÁR VALÓBAN MEZTELEN?

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek oktatásának problémái egy diagnosztikus mérés tükrében

TAKÁCS Iлона

Csillagfürt Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelést-Oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Ózd (Magyarország)

e-mail: csillagfurtegyimi@gmail.com

Az előadás az enyhe értelmi fogyatékos gyermekeket oktató szegregált gyógypedagógiai intézményekben körülbelül 10 éve jelentkező, és mára akuttá váló problémák tüneteivel, azok vélhető okaival és mind súlyosabbá váló következményeivel foglalkozik. Abszolút autentikus forrásból táplálkozik, hiszen a gyakorló gyógypedagógusok tapasztalataira, az intézmény által kidolgozott mérőrendszerre és a mérések eredményeire épít.

A tünetegyüttes három nagy problémakörbe tömöríthető, melyek mindegyike megfogalmazható egy-egy kérdésként. A kérdések a mérések eredményeiből kristályosodtak ki, és az előadás gerincét is ezek alkotják: 1) Mivel magyarázható az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek populációjának drasztikus csökkenése? 2) Kompatibilis-e az érvényben lévő tanterv tananyag- és követelményrendszerére épülő oktatás a szegregált intézményekben jelenleg oktatott tanulók pszichés jellemzőivel? 3) Milyen új, kutatásokra alapozott tantervre és a fejlesztést hatékonyan szolgáló, a gyakorló gyógypedagógusok által tesztelt metodikára van szükségünk?

Az előadásnak nem titkolt célja kideríteni, hogy az általunk megélt szakmai valóság mennyiben mutat átfedést a hallgatóság tapasztalataival.

KISEBBSÉGEK KISEBBSÉGE: A BEDUINOK OKTATÁSA IZRAELBEN

PETŐ Ildikó (PhD)

Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar (Magyarország)

e-mail: peto.ildiko.08@gmail.com

Izrael misztikus és időnként ijesztő a nem Izraelben élők számára. A nagyon erősen jelen lévő legnagyobb háromféle vallás miatt nem csak a társadalma és a mindennapok nagyon összetettek, de az oktatási rendszere. A társadalom sokszínűsége erős lenyomatot hagyott az oktatáson, ezen belül a fogyatékos tanulók ellátásán is.

Az előadás témája az izraeli speciális oktatással, azon belül is a leghátrányosabb helyzetben lévő csoport, a beduin tanulók gyógypedagógiai ellátásának a múltja és a jelenlegi helyzete.

Ma a beduinok adják a Negev lakosságának a harmadát (210.000 fő), akik napjainkban többnyire már nem nomád életformát folytató népcsoport. Az elmúlt évtizedekben folyamatosan tértek át a félig nomád életformáról az állandó lakóhelyeken élésre. Mintegy 120.000 beduin már hivatalos településen él: hét városban (a legnagyobb város Rahat, közel 80.000 lakossal) és 11 kisvárosban. Ezeknek a településeknek a kialakulása az 1960-as években kezdődött. Kb. 90 ezren élnek ismeretlen falvakban és táborokban, ami már önmagában is komoly nehézségek elé állítja az izraeli oktatáspolitikát.

Az előadás áttekinti a beduinok társadalmon belüli helyzetének a változását az elmúlt 60-70 évben, az első iskola beindításának a körülményeit, a nem fogyatékos beduin tanulók iskolai eredményességét, továbbtanulási lehetőségeit és jellemzőit. Az oktatási rendszer működésének a megértéséhez elengedhetetlen, hogy megismerjük a speciális, elsősorban beduin iskolákban dolgozó pedagógusok képzését és munkába állásának a jellemzőit.

